

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	1/15

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

CATEDRA MEDICINA DE FAMILIE

APROBATĂ

a ședința Comisiei de asigurare a calității și evaluării curriculare Facultatea Medicină

Proces verbal nr. 6 din 23-02-18

Președinte, dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I

Proces verbal nr. 4 din 20.03.18

Decanul Facultății dr.șt. med., conf. univ

Gheorghe Plăcintă

APROBATĂ

la ședința Catedrei Medicina de familie

Proces verbal nr. 6 din 12.01.2018

Şef disciplină, dr. hab. şt. med., prof. univ.

Curocichin Ghenadie

CURRICULUM DISCIPLINA Stagiul practic la medicina de familie

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2018

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 2/15	

PRELIMINARII

Medicina de familie este o disciplină academică și științifică ce are un conținut propriu educațional, de cercetare, de medicină bazată pe dovezi și de activitate clinică, precum și o specialitate clinică orientată spre asistență primară. Medicina de familie este specialitatea care asigură o asistență medicală comprehensivă și bio-psiho-socială, pentru pacienți de toate vârstele și ambele sexe, în care individul este abordat atât în condiții de sănătate, cât și în condiții de boală, acoperă nevoile în problemele de sănătate ale individului, familiei și comunității.

Stagiul practic la specialitatea Medicina de familie a fost introdus în curricula universitară din luna septembrie 2014 și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practicii Generale/Medicinei de familie conform Agendei Educaționale EURACT.

Stagiul practic clinic al studenților anului VI, facultatea Medicină este efectuat în anul VI de studii (semestrele XI și XII) după instruirea în domeniul Medicinii de familie și susținerea examenului. Stagiul clinic se desfășoară în parteneriat cu medicii de familie în cadrul Centrelor Medicilor de Familie (CMF), Centrelor de sănătate (CS) și Oficiilor medicilor de familie (OMF).

Obiectivele stagiului sunt structurate pentru a favoriza completarea cunoștințelor și abilităților studenților despre specialitate, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, principiile și conținutul practicii medicului de familie, cu rolul medicinii de familie în sistemul de sănătate autohton, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în oficiul medicului de familie, cu pachetul de servicii prestat, cu noțiunea de sănătate, cu organizarea consultației centrate pe pacient și familie, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu particularitățile diagnosticului și tratamentului, cu asistența medicală a colectivităților, cu aspectele de prevenție, cu actele medicale ce reglementează activitatea medicului de familie.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Scopul stagiului practic fortificarea aptitudinilor practice utilizate de medicii de familie în practica lor cotidiană conform profesiogramei.

Unul din obiectivele principale ale stagiului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității medicului de familie. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului medicului de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de comunitate.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română, rusă;
- Beneficiari: studenții anului V, facultatea Medicină 1.

ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.12.O.114		
Denumirea disciplinei	Stagiul clinic (medic de familie)		
Responsabil de disciplină	Prof. univ., dr.hab.șt.med. Gh. Curocichin		
Anul	VI	Semestrul	XII

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	3/15

Numărul de ore total, inclusiv:	390		
Stagiul practic	350		
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	13

I. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• ***la nivel de cunoaștere și înțelegere:***

- Cunoașterea competențelor de bază ale medicului de familie ca specialist și medic de prim contact;
- Cunoașterea managementului practicii medicale primare și organizarea activității echipei medicului de familie în oficiu și la domiciliu, în condițiile de asigurări obligatorii în medicină;
- Cunoașterea metodelor de diagnostic și tratament care pot fi aplicate în condițiile practicii medicale acordate de către medicul de familie și echipa sa;
- Studierea activității medicului de familie în contextul familiei și comunității;
- Cunoașterea prevederilor programelor desfășurate în sistemul de sănătate în domeniul imunoprofilaxiei, sănătății reproducerii, combaterii tuberculozei și altor maladii sociale importante.

• ***la nivel de aplicare:***

- Dezvoltarea abilităților de organizare a consultului medical centrat pe pacient;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare cu pacientul în scopul îmbunătățirii calității colectării informației medicale și stabilirii relațiilor eficiente medic-pacient;
- Aplicarea abordării holistice în conduită pacienților;
- Dezvoltarea abilităților de conduită a pacienților de diferită vârstă, cu multiple probleme;
- Dezvoltarea abilităților de conduită simultană a problemelor de sănătate, curative și profilactice;
- Dezvoltarea abilităților de ajustare a metodelor diagnostice și curative în contextul individual și condițiile de prestare a îngrijirilor medicale
- Dezvoltarea abilităților de acordare a asistenței de urgență în cadrul îngrijirilor prestate de către medicul de familie
- Aplicarea deprinderilor de investigații paraclinice, instrumentale accesibile în practica medicului de familie (ECG, otoscopie, oftalmoscopie, prelevarea citologiei, frotiilor vaginal și uretral, etc.);
- Aplicarea de screening și supraveghere a diferitor maladii.

• ***la nivel de integrare:***

- Conștientizarea particularităților practicii medicale în cadrul asistenței medicale primare oferite de medicul de familie și echipa sa;
- Facilitarea adoptării atitudinii centrate pe pacient în practica medicului de familie;
- Înțelegerea importanței abordării integrale și individualizate a pacienților.
- Conștientizarea rolului familiei și comunității în depășirea problemelor legate de sănătate și boala.

II. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru realizarea stagiului practic medicina de familie din anul de studii VI necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	4/15

- competențe confirmate în științele fundamentale și disciplinile clinice;
- competențe în utilizarea TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie
- cunoașterea organizării și funcționării echipei medicului de familie
- cunoașterea principiilor generale de AMP.

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore
1.	Familiarizarea cu activitatea medicului de familie în condițiile Asigurărilor Obligatorii în Medicină.	10
2.	Managementul primului contact. Asigurarea continuității asistenței medicale.	10
3.	Organizarea lucrului profilactic în instituția de Asistență medicală primară.	15
4.	Familiarizarea cu Protocolele Clinice Standardizate pentru medicii de familie.	20
5.	Familiarizarea cu documentația medicală din OMF și indicatorii de performanță.	10
6.	Folosirea sistemului informațional pentru gestionarea informațiilor și organizarea lucrului în practica MF.	20
7.	Pachetul de servicii medicale acordate la nivelul AMP conform Programului Unic.	10
8.	Organizarea lucrului curativ-profilactic la domiciliu.	20
9.	Consultul centrat pe pacient.	40
10.	Conseliere comportamentală. Interviul motivațional.	10
11.	Promovarea sănătății și educația pentru sănătate în practica medicului de familie	20
12.	Comunicarea – instrument important în activitatea medicului de familie.	30
13.	Aspecte etice în practica medicului de familie. Consimțământul informat.	20
14.	Diagnosticul și tratamentul pacienților primari de diferite vârste.	30
15.	Rezolvarea problemelor specifice în practica medicului de familie.	10
16.	Abordarea comprehensivă a pacientului cu probleme multiple în practica medicală.	10
17.	Conduita bolnavilor cronici în practica medicului de familie. Etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil.	20
18.	Îngrijirea centrată pe pacient. Abordarea holistică.	15
19.	Complianța bolnavilor. Explicațiile non-complianței. Acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianti.	20
20.	Organizarea și efectuarea serviciilor centrate pe familie.	20
21.	Familiarizarea cu lucru în diverse tipuri echipe: multidisciplinară, interdisciplinară și transdisciplinară.	10

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore
22.	Particularitățile primului ajutor medical în stări de urgență la nivelul AMP.	20
	Stagiul clinic (total ore)	
Total ore		390

IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Familiarizarea cu activitatea medicului de familie în condițiile Asigurărilor Obligatorii în Medicină.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinii de familie • Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate • Să utilizeze competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. 	<p>Noțiunea de management al practicii medicale primare. Obiectivele managementului practicii medicale primare. Conținutul Medicinii de familie. Competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. Agenda educațională EURACT. Rolul Medicinii de familie în sistemele moderne de sănătate. Funcțiile și domeniile de activitate în Medicina de familie. Actele normative ce reglementează procesul de organizare a Asistenței Medicale Primare în Republica Moldova. Legea "Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală" nr.1585-XII din 27.02.1998. Programul Unic și normele metodologice.</p>
Tema 2. Managementul primului contact. Asigurarea continuității asistenței medicale.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să realizeze managementul primului contact • Să specifice particularitățile organizării practicii medicinii de familie în Republica Moldova • Să distingă principiile Asigurărilor Obligatorii în Medicină. 	<p>Activitatea medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină: tipuri de servicii. Documentația medicală și sistemul informațional. Conlucrarea cu specialiști și colaborarea la diferite niveluri de asistență medicală. Rolul programării și managementul timpului. Lucru în echipă. Sistemul informational în AMP.</p>
Tema 3. Organizarea lucrului profilactic în instituția de Asistență medicală primară.	
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea prevederilor programelor desfășurate în sistemul de sănătate în domeniul imunoprofilaxiei, sănătății reproducerii, combaterii tuberculozei și altor maladii social-importante • Să descrie procesul de organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu. 	<p>Tipurile de profilaxie și activitățile medicului de familie. Organizarea serviciilor profilactice la nivel de AMP. Programele și strategiile naționale. Calendarul de vaccini. Lucru în echipă.</p>
Tema 4. Familiarizarea cu Protocolele Clinice Standardizate pentru medicii de familie.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască structura și prevederile PCN și S • Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocolele 	Protocole Clinice Naționale, Standardizate și Instituționale.

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/15

Obiective	Unități de conținut
Clinice Naționale și Standardizate	
Tema 5. Familiarizarea cu documentația medicală din OMF și indicatorii de performanță.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să poată interpreta documentația care reglementează activitatea echipei de asistență medicală primară • Să utilizeze modalitatea de completare a documentației medicale • Să cunoască indicatorilor de performanță în AMP. 	Documentația ce reglementează activitatea echipei medicului de familie. Legislația în vigoare.
Tema 6. Folosirea sistemului informațional pentru gestionarea informațiilor și organizarea lucrului în practica MF.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să arate modul de funcționare a SIAMP și alte sisteme informaționale • Să poată utiliza SIAMP 	Documentația medicală și sistemul informațional. Evidența datelor statistice.
Tema 7. Pachetul de servicii medicale acordate la nivelul AMP conform Programului Unic.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să aleagă serviciile necesare cazului din pachetul de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale. 	Programul Unic de Asigurări în medicină și normele metodologice de realizare a acestuia.
Tema 8. Organizarea lucrului curativ-profilactic la domiciliu.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să analizeze avantajele lucrului echipei de asistență medicală la domiciliu • Să utilizeze principiile de organizare a echipei de AMP 	Asistența medicală la domiciliu: rolul medicului de familie. Etapele asistenței medicale la domiciliu. Vizita la domiciliu. Tratamentul la domiciliu. Posibilitățile, avantajele și dezavantajele.
Tema 9. Consultul centrat pe pacient.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să poată defini scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familie • Să atribuie rolul doctorului și pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient • Să dezvolte abilitățile de organizare a unei consultații • Să desfășoare un consult centrat pe pacient 	Tipuri de consult medical și deprinderile necesare pentru a conduce consultul centrat pe pacient. Conținutul și procesul consultației centrate pe pacient. Rolul medicului de familie și a pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient. Modelul Cambrige-Calgary al consultului medical bazat pe comunicare efectivă. Fazele consultului medical: inițierea interviului, colectarea informației, stabilirea relație pozitive, explicarea și planificarea, închiderea consultului. Valori ale relației medic-pacient și modelul bio-psiho-social.
Tema 10. Conseliere comportamentală. Interviu motivational.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să aplice modelele utilizate în conselierea comportamentală • Să realizeze consultul comportamental după Conceptul celor 5A și 5R. • Să realizeze interviul motivational. 	Identificarea factorilor de risc, formarea grupurilor cu risc sporit și determinarea necesităților de prevenție. Consultul în domeniul modificării comportamentului în asistență medicală primară. Conseliere comportamentală prin intermediul realizării: interviului motivational, conceptului celor 5A și 5R, modelului de încredere în sănătate.
Tema 11. Promovarea sănătății și educația pentru sănătate în practica medicului de familie	

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 7/15	

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice rolul medicului de familie în organizarea și efectuarea măsurilor de promovare a sănătății • Să arate rolul medicului de familie în domeniul sănătății la diferite nivele • Să aleagă tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive în medicina de familie • Să aplice metode de screening și supraveghere a diferitor maladii 	<p>Rolul medicului de familie în consolidarea sănătății populației deservite. Definiția noțiunii „Promovarea sănătății”. Obiectivele și principiile. Educația pentru sănătate ca un element important al activităților de promovare a sănătății. Promovarea sănătății bazată pe comunitate/instituție. Activitățile preventive în practica medicului de familie. Sursele de informație, principiile și metodele de prioritizare a problemelor de sănătate ale comunității. Efectele factorilor de risc. Etapele evoluției de la sănătate la boală. Rolul medicului de familie și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate. Integrarea promovării sănătății și diferitor tipuri de profilaxie în activitatea medicului de familie.</p>

Tema 12. Comunicarea – instrument important în activitatea medicului de familie.

<ul style="list-style-type: none"> • Să posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între medic și pacient • Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului. 	<p>Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între medic și pacient. Scopurile comunicării medic-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală și nonverbală. Fazele ascultării. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Comportamentele emițătorului și ale receptorului. Bariere ale comunicării. Cauzele unui consult nereușit.</p>
---	--

Tema 13. Aspecte etice în practica medicului de familie. Consimțământul informat.

<ul style="list-style-type: none"> • Să aplice principiile de bază ale bioeticii medicale. • Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice • Să realizeze procedura de obținere a consimțământului informat explicit 	<p>Aspecte etice ale comunicării cu pacientul. Principii fundamentale de bioetică medicală: autonomia, neadunarea, binefacerea, dreptatea. Definiții și generalizări. Tipuri de consimțământ informat: explicit, tacit, implicit, presupus. Carențe, dificultăți de aplicare. Decizia terapeutică. Pacientul competent și incompetent pentru luarea deciziilor. Sinceritatea și veridicitatea. „Înșelarea cu bună știre”. Dreptul pacientului la adevăr, principii de informare a diagnosticului sever. Responsabilitatea medicului. Paternalismul și principiul „privilegiul terapeutic”. Decizia surogat. Responsabilități etice pentru copil. Minorul „emancipat” și minorul „matur”.</p>
--	--

Tema 14. Diagnosticul și tratamentul pacienților de diferite vîrste.

<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze abilități de sinteză diagnostică în baza soluționării cazului clinic. • Să aplice criteriile de ierarhizare ale bolilor • Să integreze abilitățile de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuirea după vîrstă și sex, informației din anamnestic, 	<p>Tipuri de diagnostic. Factori ce determină particularitățile diagnosticului (diagnosticul precoce, predominanța simptomelor vagi, debuturi atipice, dotarea tehnică limitată, predominanța metodelor clinice). Predominanța diagnosticului clinic. Necesitățile de confirmare a diagnosticului clinic. Dificultățile procesului de diagnostic. Importanța stabilirii diagnosticului precoce. Greșeli în elaborarea unui diagnostic. Definirea funcției de sinteză diagnostică în contextul celorlalte funcții ale medicului de familie, posibilitățile de realizare. Sinteză diagnostică.</p>
--	--

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/15

Obiective	Unități de conținut
<p>rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să selecteze corect strategiile de investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu • Să realizeze sinteze terapeutice • Să identifice tipurile de supravegherea tratamentului în medicina de familie • Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocolele Clinice Naționale și Standardizate • Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice • Să evalueze cauzele care duc la practicarea medicinei defensive • Să efectueze și interpreteze investigații paraclinice, instrumentale accesibile în practica medicului de familie (ECG, otoscopie, oftalmoscopie, prelevarea citologiei, frotiilor vaginal și uretral, etc.).	<p>Criteriile de ierarhizare a bolilor. Strategii de investigații paraclinice în ambulator.</p> <p>Sinteză terapeutică în medicina de familie. Particularitățile tratamentului în medicina de familie. Bolile și bolnavii care pot fi tratați în condiții de ambulator, la domiciliu. Informarea pacientului. Decizia terapeutică. Aspecte etice. Medicina defensivă. Sinteză terapeutică în medicina de familie. Sinteze diagnostice și terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocolele Clinice Naționale și Standardizate.</p>

Tema 15. Rezolvarea problemelor specifice în practica medicului de familie.

- Să examineze problemele specifice de sănătate
- Să demonstreze abilități necesare pentru soluționarea problemelor specifice și medicale speciale

Incidența și prevalența maladiilor la nivelul AMP. Soluționarea problemelor specifice în conduită pacientului cu probleme. Integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate.

Tema 16. Abordarea comprehensivă a pacientului cu probleme multiple în practica medicală.

- Să utilizeze conceptul de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate
- Să dezvolte abilitățile de conduită a pacienților de diferită vârstă, cu multiple probleme
- Să demonstreze abilități de conduită a pacientului cu probleme complexe de sănătate
- Să dezvolte abilitățile de conduită simultană a problemelor de sănătate, curative și profilactice

Asistența medicală integrativă / comprehensivă / de sinteză. Managementul simultan al diferitor stări patologice prezente la un pacient, boli acute și probleme cronice. Diversitatea și dificultatea problemelor. Ierarhizarea problemelor. Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare.

Tema 17. Conduita bolnavilor cronici în practica medicului de familie. Etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil.

- Să aprecieze factorii care intervin în

Conlucrarea cu specialiștii și colaborarea la diferite

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	9/15

Obiective	Unități de conținut
<p>conduita bolnavilor cronici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să identifice etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil. • Să dezvolte abilitățile de ajustare a metodelor diagnostice și curative în contextul individual și condițiile de prestare a îngrijirilor medicale. 	niveluri de asistență medicală. Factorii care intervin în conduita bolnavilor cronici. Etapele care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil. Managementul bolilor cronice.
Tema 18. Îngrijirea centrată pe pacient. Abordarea holistică.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să utilizeze conceptul holistic pentru îngrijirea pacientului cu probleme • Să aplice modelul bio-psiho-social în abordarea pacientului • Să formuleze cauzurile pacienților utilizând modelul bio-psiho-social. 	Modelul de abordare bio-psiho-socială a pacientului. Particularități bio-psiho-sociale în relația medic-pacient. Circumstanțe culturale și de existență. Problemele nediferențiate.
Tema 19. Complianța bolnavilor. Explicațiile non-complianței. Acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice cauzele non-complianței • Să arate acțiunile medicului de familie în cazul pacienților puțin complianți. 	Complianța bolnavilor. Explicațiile non-complianței. Acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți.
Tema 20. Organizarea și efectuarea serviciilor centrate pe familie.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să implementeze activitățile medicului de familie în contextul familiei și comunității • Să determine particularitățile familiei contemporane și impactul asupra sănătății • Să aprecieze etapele ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate • Să estimeze impactul asupra sănătății a stilului de intercomunicare familială • Să definească particularitățile și avantajele serviciilor centrate pe familie • Să realizeze consiliere în depășirea stărilor de criză a familie. 	Conceptul de îngrijiri „centrate pe familie”. Caracteristica serviciilor orientate pe familie și serviciilor centrate pe familie. Funcțiile de baza ale familiei. Familia funcțională și familia disfuncțională. Ciclul vieții de familie. Îmbunătățirea ciclului de viață al familiei. Relațiile în familia largită. Evenimente planificate și neplanificate din viața familie, impact. Familia și boala. Impactul bolii asupra familiei. Impactul familiei asupra bolii. Educația familiei, modele de interacțiune specialist-familie, de la consiliere și instruire la fortificare colectivă. Stiluri de bune practici de informare a familiei despre un diagnostic sever a unui membru a familiei. Etape de depășire a stărilor de criză.
Tema 21. Familiarizarea cu lucru în diverse tipuri echipe: multidisciplinară, interdisciplinară și transdisciplinară.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice rolul familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare 	Principiile de organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu și la domiciliu.
Tema 22. Particularitățile primului ajutor medical în stări de urgență la nivelul AMP.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să dezvolte abilitățile de acordare a asistenței de urgență în cadrul îngrijirilor prestate de către medicul 	Prevederile Programului unic cu privire la acordarea asistenței medicale de urgență la nivelul AMP. PCN și PCS. Tipurile de urgențe medicale. Lucru în echipă.

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	10/15

Obiective	Unități de conținut
de familie.	

V. COMPETENȚE PROFESSIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU (din matrița planului de studii)

Competențe profesionale:

- **CP1.** Cunoașterea temeinică a particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice;
- **CP2.** Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității medicină pe baza cunoștințelor din științele fundamentale;
- **CP3.** Elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeelor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență;
- **CP4.** Utilizarea tehnicielor medicale, investigațiilor instrumentale și de laborator, a tehnologiilor digitale pentru rezolvarea sarcinilor specifice conduitei terapeutice a pacientului.
- **CP5.** Planificarea, coordonarea și efectuarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății la nivel individual și comunitar.
- **CP6.** Evaluarea și asigurarea calității serviciilor medicale în relație cu manoperele, procedeele și tratamentele sociale.

Competențe transversale:

- **CT1.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației învigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;
- **CT2.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;
- **CT3.** Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicolor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologii informaționale, a competențelor încercetare și comunicare.

✓ Competențe profesionale specifice Medicinei de familie

- Descrierea rolului Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
- Enumerarea competențelor de bază pentru o bună practică în Medicina de familie
- Definirea modelelor de organizare a practicii medicale primare
- Explicarea organizării lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu
- Definirea principiilor Asigurărilor Obligatorii în Medicină
- Enumerarea tipurilor de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale
- Identificarea factorilor care determină sănătatea conform conceptului contemporan
- Enumerarea tipurilor, scopurilor și conținutului activităților preventive în medicina de familie
- Specificarea organizării și efectuării măsurilor de promovare a sănătății
- Realizarea consultului comportamental
- Definirea scopurilor, conținutului, procesului și particularităților consultației în medicină de familie

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	11/15

- Cunoașterea funcțiilor medicului de familie în cadrul consultului centrat pe pacient
- Demonstrarea abilitățile de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Demonstrarea abilităților de sinteză diagnostică în baza soluționării cazului clinic
- Utilizarea criteriile de ierarhizare ale bolilor
- Integrarea abilităților de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuirea după vârstă și sex, informației din anamnestic, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei.
- Alcătuirea strategiilor de investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu
- Realizarea etapele pentru sintezei terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocolele Clinice Naționale și Standardizate
- Identificarea tipurilor de supravegherea tratamentului în medicina de familie
- Cunoașterea particularităților în luare deciziei terapeutice în medicina de familie
- Identificarea cauzelor care duc la practicarea medicinei defensive
- Definirea conceptului de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate
- Demonstrarea abilităților de conduită a pacientului cu probleme complexe de sănătate
- Identificarea factorilor care intervin în conduită bolnavilor cronici și etapelor care necesită colaborarea medicului de familie cu specialiștii de profil
- Aplicarea și formularea cazurilor pacienților utilizând modelul bio- pihosocial
- Identificarea cauzelor non-complianței și acțiunile medicului în cazul pacienților puțin complianți
- Cunoașterea tipurilor de familie și funcțiile ei
- Determinarea etapelor ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate
- Cunoașterea particularităților și avantajelor serviciilor centrate pe familie
- Identificarea rolului familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare
- Definirea rolului medicului de familie în depășirea stărilor de criză a familie.

✓ Finalități de studiu

- Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
- Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinii de familie
- Să cunoască particularitățile organizării serviciilor de asistență medicală primară
- Să cunoască principiile Asigurărilor obligatorii în medicină;
- Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate
- Să descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătatea
- Să cunoască tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive ale medicului de familie
- Să descrie metoda consultului comportamental
- Să definească scopurile, conținutul și procesul consultației în medicină de familie
- Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Să realizeze sinteza diagnostică
- Să demonstreze abilități necesare pentru soluționarea problemelor specifice și medicale speciale
- Să integreze abilitățile de utilizare a datelor bazate pe prevalență, incidență, distribuirea după vârstă și sex, informației din anamnestic, rezultatelor examenului obiectiv, rezultatelor investigațiilor paraclinice în procesul de luare a deciziei
- Să alcătuiască planul investigații paraclinice în condiții de ambulatoriu
- Să realizeze sinteze terapeutice în cazuri clinice bazate pe Protocolele Clinice Naționale și Standardizate
- Să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei terapeutice.

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	12/15

VI. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
			Realizarea baremului de deprinderi practice	
1.	Organizarea consultului centrat pe pacient;	Observarea individului, familiei și comunității, participarea activă, examinarea pacienților de diferită vârstă sub supravegherea medicului de familie, formularea împreună cu medicul de familie, realizarea independentă cu supraveghere, consultarea și informarea pacienților sub supraveghere, efectuarea ECG, utilizarea utilajului standard din oficiul medicului de familie, formularea diagnosticelor, utilizarea PCS, realizarea ghidată a sintezelor diagnostic și terapeutice, completarea documentației medicale sub supraveghere, utilizarea SIAMP.	10	Pe parcursul stagiuului
2.	Alcătuirea planului examinărilor pacienților conform protocoalelor clinice naționale și celor standardizate pentru medicii de familie;		100	
3.	Examinarea integrală a pacientului cu multiple probleme;		100	
4.	Formularea cazului clinic în baza modelului bio-psiho-social;		20	
5.	Demonstrarea abilităților de comunicare efectivă cu pacienții;		100	
6.	Informarea pacientul și obținerea consimțământului informat explicit în cadrul consultului medical;		100	
7.	Argumentarea diagnosticului pozitiv și diferențiat;		50	
8.	Determinarea necesităților de sănătate a unui individ și a comunității;		50	
9.	Propunerea unui plan de măsuri preventive în cazul unui pacient concret;		50	
10.	Realizarea consultului pentru educație în sănătate;		20	
11.	Exercitarea elementelor de intervenție de modificare a comportamentului;		30	
12.	Realizarea sintezei diagnostice individualizate;		30	
13.	Ierarhizarea bolilor unui pacient cu multiple probleme;		30	
14.	Realizarea sintezei terapeutice în caz concret;		30	
15.	Prescrierea rețetelor (Formularul Nr.1 aprobat de MS RM N.960 din 01.10.2012);		30	
16.	Completarea rețetelor (formular 3, 3C) pentru prescrierea medicamentelor compensate și parțial compensate;		30	
17.	Completarea trimiterilor-extras, formular 027/e pentru spitalizare;		30	
18.	Întocmirea certificatelor de însoțire în staționare, secțiile consultative de ambulatoriu, la CMC, CDDCM;		30	
19.	Oformarea documentației medicale necesare pentru organizarea copilului în instituțiile preșcolare și		10	

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	13/15

	școlare;		
20.	Întocmirea listelor pacienților programăți la medicul de familie;	20	
21.	Interpretarea rezultatelor analizelor clinice ale sângeului, urinei, lichidului pleural, abdominal și cefalorahidian, materiilor fecale, sputei, conținutului gastric și duodenal;	50	
22.	Interpretarea radiogramelor;	10	
23.	Interpretarea și descifrarea ECG, EEG, FEGDS, USG, EcoCG+Doppler, scanograme radioizotopice, spirogramelor, RMN și CT imagini, etc.;	30	
24.	Examineze și supravegheze gravide	20	
25.	Supravegherea copiilor conform ord. Nr.1000 MS RM din 08.10.2012;	30	
26.	Evaluarea dezvoltării fizice a copilului;	30	
27.	Recomandări asupra îngrijirii nou-născutului și sugarului la domiciliu: bontul ombilical, toaleta nou-născutului, scăldarea lui, îmbrăcarea, efectuarea băilor curative și igienice, alimentarea lui.	10	
28.	Interpretarea rezultatului testului cu tuberculină (R-a Mantoux);	20	
29.	Alcătuirea unui plan individual de imunizări;	10	
30.	Supravegherea activă 30 min. a reacțiilor adverse indizerabile postavaccinale în OMF;	20	
31.	Recomandarea preparatelor de fier și vitamina D cu scop profilactic;	50	
32.	Efectuarea expres-testului și să interpretarea glucometriei, inclusiv la domiciliu;	30	
33.	Efectuarea expres-testului și să interpretarea colesterolmetriei, inclusiv la domiciliu;	20	
34.	Examinarea completă a pacientului în sala de triaj;	30	
35.	Realizarea și interpretarea indicelui SCORE;	50	
36.	Determinarea tensiunii arteriale la diferite categorii de vârstă;	50	
37.	Alcătuirea unui plan de lucru în focar de boală contagioasă;	5	

VII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- *Metode de predare și învățare utilizate*

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 14/15	

Lecție practică

- Studiu de caz
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Observare clinică
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Teme pentru grup
- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizuale.

• **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**
„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviu de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă:

- studiu de caz
- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed back

Finală:

- Coloviu nediferențiat

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național
1,00-3,00	Neatestat
3,01-4,99	
5,00	
5,01-5,50	
5,51-6,0	
6,01-6,50	
6,51-7,00	
7,01-7,50	
7,51-8,00	
8,01-8,50	
8,51-8,00	
9,01-9,50	Atestat

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	15/15

9,51-10,0

Calificativul atestat/neatestat va fi stabilit de membrii Comisiei de examinare în cadrul coloviumului, care va fi trecut în carnetul de note.

Neprezentarea la colocviu fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

VIII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ :

A. Obligatorie:

1. Adrian Restian. Bazele medicinei de familie. București, vol. I, II, III, 2003, 2001. Manual.
2. Protocolele Clinice Naționale și Standardizate
3. Programul Unic de Asigurări medicale

B. Suplimentară:

1. Legea “Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr.1585-XII din 27.02.1998.
2. Ordinul Nr. 695 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova din 2012.
3. Valeriu Chicu, Ghenadie Curocichin, Grigore Fripuleac. Promovarea sănătății. Chișinău, 2006. Manual
4. Matei D., Esențialul în medicina de familie, București, 2007. Manual
5. Rakel E. Textbook of Family Medicine, Ninth Edition (2016), formă electronică

www.globalfamilydoctor.com

www.woncaeurope.org

www.euract.org

www.who.int

www.ms.gov.md

www.cnam.md